

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

**Факультет психології та соціальної роботи
Кафедра соціальної психології**

Силабус навчальної дисципліни

**СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ТА
ПСИХОЛОГІЯ СПЛІКУВАННЯ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізації	035.041 Німецькі мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Німецькі мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Семестр, рік навчання	2 семестр, 1 рік навчання
Статус дисципліни:	Вибіркова
Дні, час, місце	Відповідно до розкладу занять
Викладач	Анастасія Володимирівна КУРОВА, к. психол. н., доцент кафедри соціальної психології
E-mail	a.kurova@onu.edu.ua
Робоче місце	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, вул. Дворянська 2, ауд.83 кафедра соціальної психології
Консультації	Онлайн-консультації. Платформа Zoom Zoom Конференція https://us02web.zoom.us/j/6252133629?pwd=RFZBMFJvZnR3OXpib0tUR3NSWIVkdz09 Ідентифікатор конференції: 625 213 3629 Код доступу: SA16vi
Комунікація	Здійснюється через Google Classroom, зустрічі он-лайн через Zoom, месенджери та електронну пошту

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Соціальна психологія та психологія спілкування» вивчає основні поняття соціальної психології, основні закономірності соціальної поведінки та спілкування людей в соціумі, механізми соціальної взаємодії.
Мета курсу:	Мета курсу – формування у здобувачів знань з психологічних закономірностей соціальної поведінки окремої особистості та різного роду груп, психологічних механізмів спілкування та взаємодії людей в соціумі, формування уявлень щодо психології соціальних явищ та механізмів ефективної взаємодії, а також вироблення практичних навичок професійної роботи майбутніх фахівців.
Завдання дисципліни:	<ul style="list-style-type: none"> - засвоєння здобувачами основних категорій, понять, найбільш відомих напрямків розвитку та основних методів соціальної психології; - розуміння засобів та способів соціально-психологічного впливу в процесі спілкування, особливостей групової діяльності, психологічних особливості великих соціальних груп та масових явищ, особливостей сучасних прикладних соціально-психологічних досліджень; - засвоєння здобувачами зразків та оволодіння навичками налагоджувати взаємодію з різними типами особистостей, ефективно будувати процес комунікації, аналізувати власну діяльність як складову колективної діяльності, відслідковувати різні групові явища та характеристики; - закріплення на практиці засобів соціально-психологічного впливу в процесі спілкування та ефективного будування процесів комунікації.
Очикувані результати навчання:	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:</p> <p style="padding-left: 2em;">знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні засоби та способи соціально-психологічного впливу в процесі спілкування; - основні теоретичні підходи до вивчення проблем комунікації та спілкування; - методи аналізу комунікативних актів та повідомлень, з особливостями конфліктної комунікації. <p style="padding-left: 2em;">вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіти навичками налагоджувати взаємодію з різними типами особистостей; - аналізувати смисли та зміст комунікаційних актів; - ефективно будувати процес комунікації; - розпізнавати невербалну сигналізацію та емоції співбесідника; - вступати в комунікацію та аналізувати зміст комунікаційних повідомлень.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання:	<p>Курс буде викладений у формі лекцій (<u>20</u> год.) та практичних (<u>10</u> год.) занять, організації самостійної роботи здобувачів (<u>60</u> год.).</p> <p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – словесні методи: лекція, пояснення, дискусія; – наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація; – методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, дискусії, підготовка презентацій і здійснення виступів перед аудиторією. <p>Самостійна робота включає роботу з навчально-методичною літературою та виконання самостійних завдань: складання реферату та написання есе, підготовка презентацій та доповідей, складання кросвордів за темою та виконання практичних завдань.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ</p> <p>Тема 1. Предмет, завдання та основні поняття соціальної психології.</p> <p>Тема 2. Методи дослідження соціальної психології.</p> <p>Тема 3. Особистість, як базова категорія соціальної психології.</p> <p>Тема 4. Психологія міжособистісної взаємодії.</p> <p>Тема 5. Малі та великі соціальні групи.</p> <p>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПЛІКУВАННЯ</p> <p>Тема 6. Загальна характеристика спілкування. Види спілкування.</p> <p>Тема 7. Ефективність спілкування. Форми впливу на співрозмовника.</p> <p>Тема 8. Вікові та гендерні особливості спілкування.</p> <p>Тема 9. Конфлікти та їхня соціально-психологічна природа.</p>
Перелік рекомендованої літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Власова Є. Соціальна психологія організацій та управління: навчальний посібник. Вид-во: Центра навчальної літератури. 2019. 396 с. 2. Духневич, В. Негативні психологічні явища у політико-правовій сфері в умовах воєнного конфлікту: шляхи і засоби запобігання: практичний посібник. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 214 с. 3. Кальницька Ю. Історія соціальної психології в Україні: друга половина XIX – початок XX століття : навчальний посібник (хрестоматія) / Юлія Кальницька ; Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 264 с. 4. Куррова А.В. Невизначеність як соціально-психологічна проблема особистості / А.В. Куррова// Габітус: «Гельветика». 2021. Випуск 32. С. 198-202. 5. Куррова А.В., Крюкова М.А. Геронтологічні аспекти комунікації/ А.В. Куррова, М.А. Крюкова // Габітус. Одеса 2020. Випуск 19. Випуск 19. С. 140-145. 6. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с. 7. Савенкова Л.О. Психологія спілкування: навч. посіб. / [Л. О.

	<p>Савенкова та ін.]; за заг. ред. Л.О. Савенкової; Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ КНЕУ, 2015. 309 с.</p> <p>8. Соціальна психологія : навч. посібн. / Волянюк Н. Ю., Ложкін Г. В., Винославська О. В., Блохіна І. О., Кононець М. О., Москаленко О. В., Боковець О. І., Андрійцев Б. В. Київ, 2019. 254 с.</p> <p>9. Соціальна психологія: навчальний посібник/ В. М. Поліщук. Суми: Університетська книга (Україна), 2021. 271 с</p> <p>10. Соціальний конфлікт: інноваційні комунікативні технології врегулювання: практичний посібник [Г. М. Бевз, І. В. Петренко, А. І. Гусєв, В. І. Давидов, О. В. Івачевська, Н. С. Малеєва, О. Г. Іцукур] / за наук. ред. Г. М. Бевз, І. В. Петренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. 144 с</p> <p>11. Теоретичні напрями соціальної психології: навч. посібник / М. М. Слюсаревський, Н. В. Хазратова. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 104 с.</p> <p>12. Шахова О.Г. Соціальна психологія особистості: Навчальний посібник. Харків: «Контраст», 2019. 116 с.</p> <p>Електронні інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. URL: http://lib.onu.edu.ua/ Науковий журнал «Психологія та соціальна робота»/ URL: http://lib.onu.edu.ua/psychology Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського/ URL: http://nbuv.gov.ua Національна психологічна асоціація/ URL: https://www.npa-ua.org/ Українська психологічна асоціація/ URL: https://www.upa.guru World Health Organization/ URL: https://www.who.int/home American Psychological Association (APA)/ URL: https://www.apa.org/
--	---

ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості здобувача з певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекції, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи.

Об'єктом поточного оцінювання є:

- програмний матеріал, який викладається на лекціях;
- питання і проблеми, що розглядаються та обговорюються на семінарських заняттях;
- програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає: реферати, презентації, есе, кросворди, практичні завдання.

Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж усього семестру. Підсумкова оцінка визначається як проста сума балів за результатами поточного контролю за 100-балльною шкалою.

Здобувач одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль									Сума балів	
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Індивідуальне самостійне завдання		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	10	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
40				50						

Оцінювання знань (розподіл балів) здобувачів

Метод	Форма	Бали	максимум
Усий контроль	опитування	3 бали	30
Практичний контроль	Робота на практичних заняттях	5 балів	60
Індивідуальне самостійне завдання	Презентація Реферат Есе Практичне завдання Творче завдання	10 балів	10
Залік (бали)			100

Самостійна робота здобувачів.

форми	методи контролю	строки здачі завдань
Підготовка презентації	<u>презентація</u>	
Складання реферату	<u>Реферат-доповідь</u>	
Написання есе	<u>Есе</u>	
Складання кросвордів	<u>Кросворд</u>	<i>Студент обирає на вибір одну з форм самостійної роботи. Тему та строк виконання обговорює з викладачем.</i>

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація	2	здатність здобувача презентувати доповідь відповідно змісту навчального матеріалу та супроводити її оригінальним візуальним представленням.
Реферат-Доповідь	2	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.
Есе	2	здатність продемонструвати розвиток власної думки, зосереджений на обговорюваній проблемі

		висловлювання; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.
Практичне завдання	2	Самостійність та змістовність виконання практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям.
Складання кросвордів за темою	2	здатність продемонструвати розвиток власної думки та креативність

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання заліку можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана
Політика щодо академічної добroчесності:	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної добroчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної добroчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf . У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної добroчесності (списування, plagiat, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
Політика щодо відвідування та запізнень:	Виконання практичних завдань є обов'язковим. За об'ективних причин (напр., воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в он-лайн формі за графіком погодженим із навчальним відділом.
Мобільні пристрої	Дозволяється використання мобільних пристрій на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних Додатках.
Поведінка в аудиторії:	Всі здобувачі беруть активну участь у всіх заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Всі здобувачі повинні дотримуватися правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги.